

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-286

25.3.2022

Protector Forsikring ASA

Ansvar

Bilskade oppstått i vaskehall - hvtjl. § 29, jf. § 28.

Klager krevde erstatning for bilskade oppstått i vaskehall tilhørende en bensinstasjon. Selskapet avviste ansvar under bensinstasjonens ansvarsforsikring fordi skaden ble påført som følge av at klager bremsset i strid med vaskeinstruksjonene da bilen ble dratt inn i vaskemaskinen. Klager hevdet selskapet var ansvarlig fordi den ansatte ved vaskehallen opptrådte uaktsomt, idet han måtte ha sett at bremselysene lyste, uten at han stanset vaskeprosessen og avverget skaden. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig for klagers bilskader under bensinstasjonens ansvarsforsikring og viste blant annet til at den ansatte ut fra en helhetsvurdering, ikke hadde opptrådt uaktsomt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 10 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav mot ansvarsselskapet til bensinstasjonen hvor klagers bil ble påført skade i vaskehall.

Klagers bil (Porsche Panamera Kombi 5D) ble skadet da den ble vasket i en vaskehall 20.12.20.

Klager meldte skaden først til eget forsikringsselskap (heretter kalt kaskoselskapet), som 5.3.31 sendte en forespørsel til eier av vaskehallen (heretter kalt bensinstasjonen) om det erkjente ansvar for skaden. Kaskoselskapet opplyste følgende i forespørselen:

Ansaret synes å påhvile deres forsikringstaker, idet kombinasjon av ansatt på avdeling ... og mangler på vaskemaskinen fører til at vår part sitt kjøretøy blir dratt sidelengs inn og får skader. Jamfør vår part sin forklaring:

Før jeg kjørte inn i vasketunellen sto en ... ansatt og rettledet meg hvordan bilen skulle plasseres. Jeg fulgte instruksene og den ansatte virket rutinert. Etter klarsignal ble bilen satt i fri/nøytral og rattet sluppet som instruksjonene tilsier. Filmen viser at bilen gjør et hopp i starten. Noe som fører til at framhjulet hopper ut av sporet og siden det bare er trekk på venstre side sklir bilen sakte men sikkert skrått innover i vasketunellen. Den ansatte som passer på har plikt om å stoppe vaskeanlegget. Jeg benytter hornet flere ganger og tar lang tid før vaskeanlegget stoppes og da var skaden allerede skjedd

I sitt svar avviste bensinstasjonen ansvar med følgende begrunnelse:

Vedkommende ble vist inn i vaskegate av betjening. I følge videoen viser det at kunden enten har bremsene inne eller bilen i park. Dermed ble bilen dratt ut av sporet ved børstene. I følge reparatør hos [...] skyldes ikke skaden vasken. Derfor påtar vi oss ingen skyld. Vedlagt ligger overvåkningsvideo.

I en skadetakst 12.3.21 fremgår det at skadene på bilen ble taksert til kr 16 373 inkl. mva., herunder for skifte av "*Spoiler støtfanger foran*" og lakkering.

Kaskoselskapet hadde etter dette kontakt med bensinstasjonens ansvarsselskap (heretter kalt selskapet). Selskapet erkjente heller ikke ansvar og opplyste 7.7.21 følgende:

Vi har nå mottatt video fra hendelsen.

Her fremkommer det tydelig at fører av ...bilen.. har foten på bremsen da bilen skal gjennom vaskehallen.

I følge instruksjonen skal bilen stå i fri, og fører skal ikke benytte brems eller svinge på rattet under prosessen.

Klager var uenig og sendte klage til Finansklagenemnda.

Klager har i det vesentlige anført at da bilen ble vasket i vaskehallen fikk den et rykk ved starten da venstre side ble dratt inn i vaskemaskinen. Dette gjorde klager nervøs, slik at han holdt foten på bremsen i tilfelle noe skulle skje. Underveis i prosessen ble bilen skadet, og klager mener den ansatte, som var tilstede, forsømte sin jobb ved å ikke stoppe maskinen når bremselysene var tent. Klager påpeker at saken ikke handler om at han bremsset, men kun at den ansatte kunne ha avverget situasjonen ved å stoppe anlegget, idet det står på skiltet at en ikke skal bremse og den ansatte tydelig ser at bremselysene er tent, men lar være å gjøre noe. Klager mener dette kommer tydelig frem av bilder og video av hendelsen, idet den ansatte først påfører noe på bakre del av bilen og deretter ser at bilen er på vei inn i maskinen med bremselysene på. Den ansatte velger å ikke stoppe maskinen, setter lansen tilbake på plass og lar bilen fortsette inn i vaskemaskinen. Klager mener det fremgår tydelig at den ansatte ser at bremselysene er på før bilen har vridd seg og det oppsto skader. Klager hevder at han benyttet hornet med en gang bilen begynte å få en vridning, og at motparten har holdt tilbake bevis ved å kun sende deler av videoen og uten lyd.

Klager krever at selskapet eller bensinstasjonen betaler egenandelen på kr 10 000 som han har hatt i anledning kaskoskaden.

Selskapet har i det vesentlige anført at klager kjørte bilen i vaskehallen hvor funksjonen for vask innebar at bilen plasseres ved maskinens innkjøring, og at den så trekkes gjennom maskinen på et bånd i gulvet. En forutsetning for at dette skal fungere er at bilfører innretter seg etter instruksjonen for vask som er satt opp på skilt. I dette tilfellet fulgte ikke klager vaskeinstruksjonen, noe klager også innrømmer i sin klage. Vedrørende klagers anførsel om at stasjonens ansatte skulle ha oppfattet dette og stoppet maskinen, så er det selskapets oppfatning at det ikke er påvist uaktsomhet fra den ansatte. Selskapet viser til at klager selv har forklart at han holdt foten på bremsen, og at det også fremkommer tydelig av videoen fra hendelsen. Selskapet er av den oppfatning at skaden skyldes at klager ikke fulgte instruksjonen for bruk av maskinen, og at det derfor ikke foreligger ansvarsgrunnlag for selskapets part.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for klagers bilskader under bensinstasjonens ansvarsforsikring.

Forsikringsavtalen til eier av vaskehallen/bensinstasjonen er ikke fremlagt. Nemnda legger til grunn at forsikringstakers ansvarsforsikring hos selskapet omfatter det erstatningsansvar for skade som bensinstasjonen har ved bruk av vaskehallen.

Kravstiller, altså klager, har bevisbyrden for at kravet er dekket under nevnte ansvarsforsikring. Klager må således sannsynliggjøre med mer enn 50 % at bensinstasjonen er erstatningsansvarlig for skadene på bilen. Dette innebærer at det må dokumenteres at det foreligger et ansvarsgrunnlag, et økonomisk tap og årsakssammenheng mellom ansvarsgrunnlaget og tapet.

Det er ikke er bestridt av partene at bilen ble påført karosseriskade da den ble vasket i maskinen, og at egenandelen på kr 10 000 ved dekning av skaden under klagers kaskoforsikring utgjør et økonomisk tap.

Etter dette blir spørsmålet om det foreligger et ansvarsgrunnlag, og eventuelt årsakssammenheng mellom dette og tapet/skaden.

Utgangspunktet for eventuelt ansvar for selskapet er det såkalte kontrollansvaret etter håndverkertjenesteloven (hvtjl.) § 29. Etter denne bestemmelsen svarer tjenesteyter – her bensinstasjonen – for skade påført ting "i tjenesteyterens varetekt eller for øvrig under tjenesteyterens kontroll". Formuleringen "i varetekt" betyr i utgangspunktet at tjenesteyter har gjenstanden i sin besittelse, men det er lagt til grunn i nemndspraksis at en bil med fører som vaskes i vaskehall på bensinstasjon likevel må anses å være i bensinstasjonens varetekt, jf. blant annet FinKN 2017-559 med videre henvisninger.

Etter hvtjl. § 29 (1), jf. § 28 (1) har bensinstasjonen et kontrollansvar for skader som oppstår på ting mens den har tingen i sin varetekt. Kontrollansvaret innebærer en presumsjon om at stasjonen er ansvarlig for tap som følge av mangel, med mindre stasjonen kan godtgjøre at skaden oppsto som følge av forhold utenfor stasjonens kontroll. Stasjonen må i så fall godtgjøre at "tapet skyldes en hindring som er utenfor tjenesteyterens kontroll, og som tjenesteyteren ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av", jf. hvtjl. § 28 (1) annet punktum. I NOU 1979:42 side 122 formuleres ansvaret slik at "Oppdragstakeren er ansvarlig for slik skade med mindre han godtgjør at den ikke skyldes feil eller forsømmelse fra han selv eller noen han svarer for".

Det er ikke bestridt at skadene skjedde mens bilen var i bensinstasjonens varetekt. Nemnda legger til grunn at skadene på bilen oppstod da bilen var til vask i vaskehallen 20.12.20. Videre er partene enige om at skaden oppstod fordi klager holdt bilens bremsen nede mens bilen ble vasket i maskinen. Selskapet anfører at skaden oppstod fordi klager ikke fulgte instruksjonen for bruk av maskinen. Klager anfører på sin side at selskapet likevel er ansvarlig for skaden fordi den ansatte tydelig så at bremselysene var tent og derfor skulle ha forhindre skaden ved å ha stanset maskinen. Klager har opplyst at han holdt foten på bremsen fordi bilen fikk et rykk ved starten da bilens venstre side ble dratt inn i vaskemaskinen. I henvendelsen fra klagers kaskoselskap 5.3.21 til bensinstasjonen er det fra klagers side også hevdet at hendelsen skyldes en kombinasjon av håndteringen fra vaskehallens ansatt og mangler på vaskemaskinen, og at dette førte til at bilen fikk skader da den ble dratt sidelengs inn. I denne henvendelsen står det også at klager har forklart at bilen gjorde et hopp i starten, noe som førte til at framhjulet hoppet ut av sporet og skled sakte skrått innover i vasketunellen siden det bare var trekk på venstre side. Klager har også hevdet at han benyttet hornet flere ganger, at det tok lang tid før vaskeanlegget ble stoppet, og at skaden da allerede hadde skjedd.

Slik saken er opplyst for nemnda er det verken dokumentert mangler ved selve vaskemaskinen som påførte bilen skader, eller at bilen gjorde et rykk/hopp i starten på grunn av en mangel eller feil ved maskinen. Det er heller ikke sannsynliggjort at mangler ved maskinen var årsaken til at klager trakk på bremsen i strid med vaskeinstruksjonen. Når det ikke er dokumentert mangler eller feil ved maskinen forstår nemnda faktum slik at bilen må ha blitt dratt skjevt fremover fordi klager bremsset i strid med instruksjonene. Dette utgjør et forhold som må anses for å ha vært utenfor bensinstasjonens kontroll eller noe stasjonen kunne ventes å ha tatt i betraktning, jf. hvtjl. § 29 (1), jf. § 28 (1).

Det følger av hvtjl. § 29 (2) at selv om et tap ikke er en følge av en mangel ved vaskemaskinen/vaskeprosessen, så kan selskapet likevel være ansvarlig dersom tapet kan

tilbakeføres til feil eller forsømmelse fra bensinstasjonens side. Etter denne bestemmelsen har stasjonen ansvar etter de alminnelig erstatningsregler, som forutsetter at skaden er påført ved uaktsomhet fra stasjonens side.

Spørsmålet blir etter dette om den ansatte ved vaskehallen utviste uaktsomhet ved å ikke stanse vaskemaskinen da bilens bremselys var på, og om dette i så fall ville forhindret skaden.

I henhold til juridisk teori og rettspraksis skal uaktsomhetsvurderingen ta utgangspunkt i om det foreligger et tilstrekkelig klart avvik fra en forsvarlig handlemåte fra skadevolders side, det vil si om det enten bevisst eller ved klanderverdig atferd fra den som handler eller unnlater å handle, er skapt en uønsket skaderisiko.

På bakgrunn av den fremlagte videoen er nemnda av den oppfatning at den ansatte burde kunne sett at bilens bremselys var på, men det kan etter nemndas syn ikke legges til grunn at den ansatte tydelig så lysene og likevel unnlot å gjøre noe. Videoen viser at den ansatte er plassert bak bilen under hendelsen, og at han er aktiv i vaskeprosessen mens bilen dras gjennom maskinen. På videoen fremstår det som at den ansatte ikke registrerer bilens bremselys og kun er opptatt av sin egen arbeidsoppgave. Nemnda finner at det ikke er grunnlag for å si at den ansatte burde ha oppfattet at bilene ble dratt skjevt inn i maskinen, og at det derfor var en risiko for at bilen ville bli påført skade. Det bemerkes at videoen er uten lyd. Påstandene om at klager brukte hornet, og at den ansatte kunne høre dette, er ikke dokumentert.

Nemnda finner etter en konkret helhetsvurdering at den ansatte ikke kan lastes for skaden, og at han ikke opptrådte uaktsomt. Klager må etter nemndas syn selv bære ansvaret for skadene på bilen. Det er sannsynliggjort at klager på forhånd var kjent med vaskeinstruksjonen, at han til tross for denne bremset, og at dette var årsaken til skadene på bilen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).